

C — Tek, iki ve üç görünüşle tanıtlıbilin parçaların çizimleri.
D — İki görünüşe göre üçüncü görünüşleri olabilen parçaların çizimleri.

E — Perspektifler verilerek görünüşlerin çizdirilmesi.

F — Noksan verilmiş görünüşlerin tamamlatılması.

G — Yardımcı görünüşlere ihtiyaç duyulan kitle parçaların seçimi ve çizdirilmesi.

H — Genişlik, yükseklik ve derinlik kavramı.

NOT : 1 — Bu konunun işlenmesinde seçilecek parçalar veya modellerin kolay anlaşılabilir olması.

2 — Daha karışık ve zorla parçaların veya modellerin kesit alma, ölçülendirmeye, yüzey kaliteleri, tolerans konularının işlenmesi sürece yapılacak uygulamalarla pekiştirilmesi gerektir.

IV — PERSPEKTİF :

A — Perspektif resimlerin genel tanımı ve kullanıldığı yerler.
B — Perspektif görünüşlerin çeşitleri.

1 — Konik (merkezi) perspektif,

2 — Paralel perspektif.

a) Eğik (Çubuk) perspektif 30, 45, 60 derece.

b) Aksonometrik perspektif.

1 — İzometrik perspektif,

2 — Dimetrik perspektif.

NOT : Konik perspektif bilgi yapraklarından yararlanılarak kullanılacak fakat uygulama yapılmayacaktır. Ancak, Açıçları bölmü sınırlarında uygulama yapılabilir.

C — Basit geometrik cisimlerin paralel perspektif kurallarına göre;

1 — İzometrik,

2 — Dimetrik,

3 — Eğik perspektiflerin çizimi.

V — KESİT ALMA :

A — Kesit alma gereği, önemi ve sağladığı faydalalar:

1 — Görünüşün daha iyi okunması,

2 — Ölçülendirmenin daha kolaylaştırılması.

B — Kesit alma çeşitleri:

1 — Tam kesit,

2 — Yarım kesit,

3 — Bölgesel kesit, (kismi)

C — Kesit yüzeylerinin çizgisel görüntülerinde, işaretlenmesi ve harflendirilmesi.

D — Kesit yüzeylerinin taraması, tarama açıları, yönleri ve etrafı.

E — İnce parçaların kesit yüzeylerinin taraması ve karanlanması.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MILLÎ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MODÜROLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÖNDERİLEN İLGİLİ MAKAM VE MÖSSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 20 LİRADIR. ABO-
NE TUTARI MALSANDIKLARINDAN
BİRİNİ YATIRILMALI VE ALNA-
CAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BA-
KANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI
EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MO-
DÜROLÜĞÜNE GÖNDİRİLMELİDİR

CİLT: 40

4 Ocak 1977

SAYI: 1915

ÖZEL SAYI

Talim ve Terbiye Kurulu Kararları :

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Karar sayısı : 1

Karar tarihi : 4.1.1977

Önceki Kararın sayısı : 338

Önceki kararın tarihi : 7.9.1976

Konu : Ahlak Dersleri Lise I Kitabı Değişikliği Hk.

Kurulumuzun 7.9.1976 gün ve 338 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilen, Doç. Dr. Erol Güngör, Emin İşık Ahmet Tekin ve Yaşar Erol'un yazdığı Ahlak Dersleri (Lise I) adlı kitabın 107-108 sayfalarında yer alan "Manevi Varlığımıza Saygı" konusunda verilen bilgiler arasında "Sosyal İtibar" anlâmına gelmek üzere 108. sayfada kullanılan "Şeref" kelimesinin farklı yorumlamalarla sebebiyet verdiği gözünde tutularak, bu terimin günlük hayatı kullanılan "Sosyal İtibar" kavramı ile karşılaşması ve sözü edilen sayfadaki ilgili paragrafin eklili örneğine göre değiştirilmesi kurulumuzca uygun görüller, durumun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uyundur.

4.1.1977

Millî Eğitim Bakanı

Ali Naili ERDEM

Hayatımızda büyük önemi olan alışkanlıklarımızı edinirken çok dikkat etmeliyiz. "Şimdi yapamam bir daha yapmam", bunu yapamam başkasını yapmam", "bu kadarcığını yapmamla bir şey olmaz" demeliyiz. Hiç bir kötü hareketi denemeye kalkışmamalıyız. Köti olan, ahlaki bakımdan iyi karsılanmayan hareketlerin hiç birini küfürsemeliyiz. Çünkü büyük büyük binalar daima ufak ufak taş ve tuğlaların meydana gelir. Küçük gördüğümüz, önemsememişimiz kötü bir hareketin günün birinde alışkanlık haline geldiğini görmemiz hişten bile değildir.

Maddi varlığımıza karşı saygı olmanın gereklerinden biri de kötü alışkanlıkların korunmaktır.

Kötü alışkanlıklar hem ahlakımıza zararlıdır. Sigarının, içkininin, kumarın insan sağlığını faydalı olduğu söylemeneme. Kötü alışkanlıklar hayatlara son verir, yuvaları yıkar mutlulukları yok eder. Kötü alışkanlıkların ağızı yaralar sadecce ferdi etkilemez, bazen, bütün bir milleti de etkiler. Kötü alışkanlıkların yaygın hal aldığı toplumlarda ne maddi ne de manevi alanda kalkınmazlar. Kötü alışkanlıklar edinenler milletine faydalı olacak yerde milletine yük olurlar. Toplumda kötü alışkanlıklar arttıkça iş gücü ve emek azalır. Dolayısı ile bir durgunluk, bir gerileme başlar. Bu alışkanlıklardan korunmak, kişisin kendine karşı görevi olduğu kadar ailesine ve milletine karşı da bir görevdir.

3. MANEVİ VARLIĞIMIZA SAYGI :

İnsan, maddi ve manevi tarafı olan bir canlıdır. Bir tarafı ihmal edip diğer tarafına önem vermesi onu kücültür. Meselâ, yememize, içmememize sihhatimize dikkat edip ruhumuzun ihtiyaçlarını ihmal etmek bizi hayvanlar derecesine düşürür. Ahlaken olgun bir insan hem maddi hem de manevi varlığına saygı gösterir. Saygı, ruhumuzun derinliklerinde kaynayan bir duygudur. Bu duyu, başkalarından önce bizim insan olarak kendimizin üstün değerlere sahip olduğumuza inanır.

Kendi hakkımızda sürekli olarak saygı duygusu yaşızar. Bu duyguların en önemlidilerinden biri de izzet-i nefs duygusudur. izzet-i nefs başka yaratıklara üstün yapan değerlere sahip olduğumuza inanmamızdır. Bir de cemiyet halinde yaşayışımızın zorunu olarak mesleğimiz, makamımız, ünümüz bize başka-

107

larının gözünde birtakım değerleri kazandırır. Buna "Sosyal İtibar" denir. Sosyal itibarı ölçüsu, insanın toplumda yerini dir. O bize toplumdan gelir, izzet-i nefs gibi ferdin ruh yapısından doğmaz. Ancak toplumun ferde tanımadığı değerleri kendine yayamaya çalışmak, insanı küçük ve kötü bir ruh haline sürüklüyor. Buna kibir denir. Kibir, ruh yapısı bog ve insancı az olanların kendilerinde birtakım değerler uyduruyorma zorlamalarıdır. Başkalarına sevgisi çok olan zengin ve büyük ruhlar, herkesi ve hep başkalarını gözlerinde büyütür, kendilerine üstün tutar da kendilerini herkesten küçük görürler. Buna alçak gönüllülük veya tevazu denir. Alçak gönüllülük, yapmacık ve gösteriş değilde sahibi olduğu zaman insanlık olsunluğun ölçüsüdür. Cahiller ve deşersizler hele zenginliğin ve makamların saşırttığı ve şımarttığı ham ruhlar, kolaylıkla kibrin kucağına yuvarlanırlar.

Utanma veya haya duygusuna gelince, bu duyu hem izzet-i nefsin, hem de şeref ve haysiyetin bizeki bekçisidir. Onunla hem kendi izzet-i nefsimizi koruruz, hem de başkalarının izzet-i nefsinde saygı duyarız. İnsanlara sevgimiz yüzünden onların şeref duygularını da incitmekte utanırız. Utanmayan, hem sevgisi, hem de insanlık değeri olmayan kişidir. İnsanın sahibi olduğu değerler ruh yapısına bağlandıklarından, temelde öbür hayvanlardan farklı beden yapısı bulunan insan, kendi ruhunu vücuduna üstün tutar ve insan olarak ruh bağlığını göstermek ister. Bunun için, ilkel toplumlardan medeni toplumlara doğru ilerledikçe insanların vücutlarını elbise ile örtmeleri adet olmuş ve bu hal medeniyetler ilerledikçe daha güzel ve daha tam şıklar almıştır. İnsanda hayvanlarla ortaklaşa olan bazı hayatı görevlerin izlenmesiyle ahlak kaidelarına bağlanmasa, edep veya ifset duygusuna meydana getirmiştir. Utanma ve edep duyguları zayıflayanlar, ruhlarında değerler aramaktan çok kendi beden yaralarında hayvanlarla ortaklaşa değerler araştırırlar ve başkalarının ruh değerlerini de kolayca çiğnerler. Onların tam tersine büyük insanlar, ruhlarındaki yükseltileşme tırmanmak için, bir vücuda sahip oldukları

108

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Karar sayısı : 2

Karar tarihi: 4.1.1977

Önceki Kararın sayısı : 342

Önceki kararın tarihi : 13 Eylül 1976

Konu : "Felsefeye Başlangıç" Kitabındaki Değişiklik Hk.

Kurulumuzun 13 Eylül 1976 gün ve 342 sayılı kararla ders kitabı olarak kabul edilen Prof. Dr. Muhahat Küyel'in yazdığı "Felsefeye Başlangıç" adlı kitabın, 52-54 sayfalarında yer alan İslâm Felsefesinin Doğuşuna ait iç tesirlerle ilgili bahsinin, eklili örneğine göre değiştirilmesi kurulumuzca uygun görüller, durumun Bakanlık Makamının tensiplerine arzı kararlaştı.

Uyundur.

4.1.1977

Millî Eğitim Bakanı

Ali Naili ERDEM

eserleri, Aristoteles'in ve şerhçilerinin, Platon'un ve şerhçilerinin, Yeni Platoncuların ilim ve felsefe eserleri, Aristoteles'e atfedilen eserler Arapçaya çevrilmiştir. Halifelerin koruyucu kanadı altında kurulmuş olan **Beylül-Hikme** ya da Dârül-Hikme'de, dini, dili ve milleti aynı tercümanlar Arapça'yı okuyarak, onu ilim ve felsefe gibi, çok yüksek seviyeden aklı, duygularını ve irade ürünlerini dile getirebilecek bir zirveye ulaşmışlardır. İslâm felsefesine yol açan işmiller ise Kur'an, Hadis, Tefsir, Kelâm ve Tasavvuf'tur.

Kur'an'ın yazılması, okuması, anlaşılması ve savunulması için Arap dilini ve yazısını incelemek, yabancı dilleri, dinleri ve milletleri araştırmak, Tanrı ve âlem üzerinde bilgi edinmek gerekti.

Kelâm İlimi, **Kur'an** ayetlerine anlam vermek, onu anlamak, temellendirerek, her türlü İslâm dışı inançlaşıcılarla tartışmak ve İslâm'a ilgili anlayışlıklarını gözlemek, noktalardan kalkar, karşı kışkıry, temel inançları konusunda, okullardan kök alan deliller getirecek yuz geri eder, çevirir, yaratılır. Yaratam gösternesi yüzünden inceler. Tanının özünü ve niteliklerini, yaratır - yaratılan ilişkisini ve yaratıkları konu alır. Kelâmın olması, **Kur'an**'ı okumak ve anlam vermek doğan düşünce ayrıklarına sunmaya bağlıdır. Halife Osman'ın toplattığı olduğu yazma nüshalar ile "Muhakemat (sözləri çok açık bir anlam taşıyan ayetler)" bile tartışılmak istenmiştir. Oysa, onların tartışılmaması söz konusu değildi. "Mütesabihat (sözləri açık bir anlamda gelmeyen ayetler)"a gelince: düşünürlerde göre, bu ayetlerde uygun anlamı veylemezdi, verilmeye çalışılmamıştı. Çünkü, Kur'an'da, "Anlamını yalnız Tanrı bili" buyuruluyordu.

Eazi düşünürlerde göre ise, lisansiyat (dil bilgisi) ve İsrailiyat (Yahudi dini üzerine bilgiler) dayanarak genişletilmeleri, veya uygun anlam verilmeleri gerekiyordu. Öyle ki, genişleştirme tarafalarının bazılarında göre, hakikate, Kur'an'ın bir iç yüzü, iç yüzdeki (batılı) anlamı, bir de dış yüzdeki (zâhir) anlamı, başka deyişle, sözleri vardı. Dış yüzünde birakıp iç yüzüne dönmemeliydi. O yenden, bunlara **Bâtinîyye** (İç yüzüler) adı verilmiştir. İç yüzüler, görüşlerini sonuna kadar vurduktan, bütün Kur'an'ın bir iç yüzü, bir de dış yüzü, göze görünen zarı ve kulağa çarpan sesi bulunduğunda ayak direndiler, son uça, Kur'an'ı bütünüyle geri iteklemek, kovmak ve kovalamak durumunda düşüller.

Asıl gayeleri siyasi gücü de geçirmek ve sosyal düzeni yıkıp, kendi isteklerini gerçekleştirmek olan Batınlar, düşüncelerini yaymak için **Dâiler** (özel olarak yetiştirmiş propaganda adamları) kul-

51

lamışlardır. Dâillerin görevi, müslümanların "beynini yıkamak", sonra, bu "yıkanmış beyinlere", kendi isteklerini yazmaktır.

Kelâmın oluşma sebepleri içerisinde, Mütesabihat'a uygun anlam verme mesesi yanı sıra en önemlisi, din başkanlığı mesesi (Peygamberin ölümünden sonra, kim, hangi yolla halife olacak?) ve ona bağlı olarak adam öldürmek gibi büyük günah (Kabâr) işleyen müslüman **îsâkîn**'in öte dünyadaki durumu vb. meselelerdir. Kelâm böyle olustuktan sonra, beş kola ayrılmıştır: (1) **Ehl-i Sünnet**; (2) **Şia**; (3) **Hariciler**; (4) **Murcia**; (5) **Mutezile**.

Tasavvuf, köklerini ilkin, Kur'an'dan —Çünkü, orada Yüce Tanrı, kulu ile konuşmuştur—, sonra, **Hâdisler** ve **Sünneten**, —Çünkü, Peygamberin hayatı tasavvuf yoluna girmiş olanların yaşayışları birbirine benzemektedir. En sonda, veliler (Tanrıya yakın

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÖNDERİLEN İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLMELİDİR

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 20 LİRADIR. ABO-
NE TUTARI MALSANDIKLARINDAN
BİRİNÉ YATIRILMALI VE AUNA-
CAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BA-
KANUĞI YAYIMLAR VE BASILI
EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MO-
DÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

CILT: 40

10 OCAK 1977

SAYI: 1916

(3 Ocak 1977 ve 1914 Sayılı Tebliğler Dergisinden devam)

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı :

DEMİRYOL MESLEK LİSESİ IX. SINIFLAR ÖĞRETİM PROGRAMLARI CER BÖLÜMÜ

DEMİRYOLU MESLEK LİSESİ CER BÖLÜMÜ ÖĞRETİM PROGRAMLARI DERS DAGITIM ÇİZELGESİ

Dersler	Hafiflik Ders Saatleri
Genel Bilgi dersleri :	IX. Sınıf
Türk Edebiyatı I, II	3
Türk dili ve Kompozisyon I, II, III	2
Matematik I	4
Sosyal bilgiler :	
1 — Tarih I	2
2 — Coğrafya	2
Fiziksel bilimlerle giriş	3
Yabancı dil I	4
Beden eğitimi	2
Ahlâk I, II, III	1
Diğer bilgisi, I, II, III (isteğe bağlı)	1
TOPLAM	25

Meslek Dersleri :

Genel Ekonomi ve Hukuk bilgisi	3
Temel Elektrik ve Modern Tesisleri	3
Genel Yol bilgisi	3
Genel Cer bilgisi	3
Genel İşletmecilik bilgisi	2
Teknik Resim	4
Motor	—
Lokomotif bilgisi	—
Vagon bilgisi	—
Fren bilgisi	—
Meslek Resmi	—
Makinâ elemanları	—
Teknoloji	—
Elektrik	—
Cer Mevzuatı	—
Seyrûsefer	—
Genel Muhasebe ve Bütçe	—
Personel Sevk ve İdaresi	—
TOPLAM	18

Matematik ve Fen Grubu Meslek Dersleri Grubu

GENEL TOPLAM	42/43
Rehberlik ve Eğitsel Kol çalışmalar	(3)
(*) : 2 saat Dizel Lokomotif Bilgisi	
(**) : 4 saat Elektrikli Lokomotif Bilgisi	

AÇIKLAMA :

Genel bilgi dersleri öğretim programları Endüstri Meslek Lisesi öğretim programlarının aynıdır.

CER BÖLÜMÜ

GENEL EKONOMİ VE HUKUK BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

IX. Sınıf

(32 Hafta - Haftada 3 saat)

AMAÇ :

Öğrencilerin mezun oldukları sonraki yüklenikleri görevlerin geceğinde ekonomik ve hukuki değer ve kavramlarını öğrenmeleri, demiryolu ile taşınma ekonomisinin genel ekonominin bir kolu olduğunu bilincinin kazanılması ve sonuçta çağımız ekonomik gerçekeleri ve bunların gelişme istatistikleri ve bu arada belli başlı ekonomik kazanımların, bunun hemen yanında mevzuat hiyerarşisini, çeşitliların düzenlemeye yetki ve teknikini hukukun mahiyetini kavramlarını, işi işveren ile ilişkilerini düzenleyen iş hukukunun genel esas ve ilkelarını bilmelerini sağlamaktır.

UYGULAMA İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR :

Öğretilen hukuki ve ekonomik kavram, kaide ve müesseselerin demiryolu işletmeciliği ile ilgisi, örnek olaylar içinde öğrenciye gösterilecek ve öğrenci öğrendiği hukuki ve ekonomik kural ve müesseselerin gerçek hayatı ve işbahında hangi tür, ilişkiler içinde göründüğünü izleyebilecektir.

CER BÖLÜMÜ

GENEL EKONOMİ VE HUKUK BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

IX. Sınıf

(32 Hafta - Haftada 3 saat)

KONULAR :

- 1 — Ekonomi biliminin tanımı, konusu,
- 2 — Ekonominin bükük din ve nakliyeçilikle ilgisi,
- 3 — Nüfus ve yoğunluğunun tanımı,
- 4 — Arz ve Talep münasebetleri, mal ve fayda kıymetin tanımı,
- 5 — Fıratın özellikleri ve tanımı,
- 6 — İş bölümünün özellikleri, tayl, rizm, fortizmin özellikleri,
- 7 — Üretim unsurlarından sermaye, emek ve doğa tamları ve birbirleri ile olan ilişkileri,
- 8 — Rant, faiz ücret ve kârin tanımı ve çeşitleri,
- 9 — Mütessibisinin tanımı ve özellikleri,
- 10 — Teşebbüsün özellikleri,
- 11 — Kooperatiflerin özellikleri ve tanımı,
- 12 — Ticaret şirketlerinin tanımı,
- 13 — Çek, bono ve emre muharrer senetler hakkında bilgi,
- 14 — Rekabetin özellikleri fayda ve zararları,
- 15 — Tekelin tanımı ve fayda ve zararları,
- 16 — Kartelin tanımı ve fayda ve zararları,
- 17 — Speküasyonların özellikleri,
- 18 — Kâr ve metal para hakkında genel bilgi, enflasyon ve devralışyonun kısaca izahı.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55